

Innst. O. nr. 53

(2003-2004)

Innstilling til Odelstinget fra kommunalkomiteen

Ot.prp. nr. 26 (2003-2004)

Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om endringer i lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Kommunal- og regionaldepartementet fremmer i proposisjonen forslag til lov om endring i lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven), § 2-6 om samemantall.

Sameloven § 2-6 hjemler opprettelse av et same-
mantall og fastsetter kriteriene for å kunne begjære seg innført i manntallet. Stemmerett ved valg til Sametinget er tillagt alle som kan delta i kommunestyrevalg og som står oppført i samemantallet i bostedskommunen, jf. sameloven § 2-5. Likeså er valgbarhet og forslagsrett ved valg til Sametinget betinget av at vedkommende er innført i samemantall i valgkretsen, jf. § 2-7.

Innføring i samemantallet i henhold til § 2-6 er betinget av egen begjæring samtidig som det avgis erklæring om at vedkommende oppfatter seg som same, og enten a) har samisk som hjemmespråk, eller b) har forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk, eller c) er barn av person som står eller har stått i samemantallet.

Begjæring om innføring i samemantallet skal i samsvar med gjeldende lovbestemmelse fremmes overfor bostedskommunen som utarbeider samemantallet på grunnlag av folkeregistret i kommunen, samemantallet ved siste valg og de krav om innføring eller strykninger som er kommet i løpet av valgperioden. Lovendringen tar sikte på å endre dette således at krav om innføring i samemantallet skal fremmes overfor Sametinget, og Sametinget skal her-

etter ha ansvaret for innføring og eller strykninger på grunnlag av mottatte begjæring.

Departementet fremmer samtidig forslag om endring i § 2-6 nåværende tredje ledd med sikte på å gi Sametinget myndighet til å gi samtykke til bruk av samemantallet, blant annet til forskning.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigvald Oppebøen Hansen, Reidar Sandal, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og Signe Øye, fra Høyre, Peter Skovholt Gitmark, Hans Kristian Hogsnes og Kari Lise Holmberg, fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen og Heikki Holmås, fra Kristelig Folkeparti, Anita Apelthun Sæle og Ivar Østberg, og fra Senterpartiet, lederen Magnhild Meltveit Kleppa, har merket seg at det på bakgrunn av de erfaringer som er høstet etter de valg som har blitt gjennomført siden 1989, og på grunnlag av Sametingets egne evalueringer, har blitt vedtatt flere endringer i sameloven for å legge forholdene bedre til rette for valg til Sametinget.

Flertallet er positive til forslaget om endring av sameloven § 2-6 om samemantall, og som innebærer en sentral føring av samemantallet, utført av Sametinget. Begjæring om innføring i samemantallet skal nå rettes til Sametinget. Flertallet legger til grunn at en sentralisering av både manntallsføringen og forvaltningen av samemantallet, vil bidra til enhetlige rutiner og en samordnet behandling av begjæring om innføring eller strykninger i manntallet, og vil sikre at manntallet blir ført løpende, også mellom valgårene. Sentral føring vil kvalitetssikre manntallet slik at det kan fremstå som et godt arbeidsred-

skap for Sametinget i forbindelse med gjennomføring av valg. Flertallet finner det riktig at loven fastsetter at det er Sametinget som forvalter myndighet til å samtykke til at samemanntallet gjøres tilgjengelig for forskning og lignende.

Flertallet har merket seg at det ikke har kommet innsigelser til lovendringsforslaget gjennom høringsuttalelser. Flertallet viser blant annet til at Datatilsynet finner at endringene bidrar til at opplysningene i samemanntallet i større grad enn i dag blir korrekte og oppdaterte, samtidig som det vil gjøre det klarere for den enkelte hvor man kan henvende seg for å utøve sine rettigheter etter personopplysningsloven.

Flertallet har merket seg at eventuelle merknader som følge av omleggingen dekkes over Sametingets budsjett. Flertallet støtter intensjonen om at lovendringen iverksettes slik at arbeidet med å tilrettelegge for omlegging av manntallsføringen kan starte i rimelig tid før neste sametingsvalg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Torbjørn Andersen og Per Sandberg, viser til at Fremskrittspartiet primært går inn for å nedlegge Sametinget. Disse medlemmer finner likevel å kunne støtte lovfor-
slaget.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven)

I

I lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) skal § 2-6 lyde:

§ 2-6 Samemanntallet

Alle som avgir erklæring om at de oppfatter seg selv som same, og som enten

- a) har samisk som hjemmespråk, eller
- b) har eller har hatt forelder, besteforelder eller oldeforelder med samisk som hjemmespråk, eller
- c) er barn av person som står eller har stått i manntallet

kan kreve seg innført i *samemanntallet*.

Begjæring om innføring i samemanntallet rettes til Sametinget.

Samemanntallet utarbeides av Sametinget på grunnlag av folkeregisteret, *samemanntallet* ved siste valg og de krav om innføring eller strykning som er kommet i løpet av valgperioden. *Samemanntallet skal føres kommunevis.*

Når en person er innført i samemanntallet, kan dette registreres i folkeregisteret. Denne registrering skal være tilgjengelig kun for den myndighet som har ansvaret for gjennomføring av valg til Sameting, eller etter samtykke fra *Sametinget*.

Samemanntallet kan føres ved hjelp av EDB.

II

Denne lov trer i kraft straks.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 26. februar 2004

Magnhild Meltveit Kleppa

leder

Ivar Østberg

ordfører